

הרעיון היהודי

לעיון

שלמה ז"ל בן יהודה הי"ו
ישי ז"ל בן יהודה הי"ו
אחיה ז"ל בן שלום הי"ו
איתן יצחק ז"ל בן ברוך הי"ו
צופיה ז"ל בת מטילדה הי"ו

משיעורי הרב יהודה קרויזר שליט"א
בהוצאת ישיבת "הרעיון היהודי"
רח' שמריה 11 ת.ד. 6918 ירושלים
02-5823540

י"ב

קורבן שלמים

המביאים	יחיד, שותפים, ציבור. ^א
הסיבה	חובה, נדבה. ^ב
מהיכן מביאים	מהארץ ומחוץ לארץ. ^ג
מין הקורבן	כבש, כבשה, איל, שעירת עיזים, שעיר עיזים, עגל, עגלה, פר, פרה. שני הכבשים הבאים עם מנחת שתי הלחם בשבועות הם זכרים. ^ד
גיל הקורבן	כבש, כבשה: מבן שמונה ימים, ולכתחילה מבן שלושים יום עד בן שנה. איל: מבן שנה ושלושים ואחד יום עד בן שנתיים. שעיר עיזים, שעירת עיזים: מבן שמונה ימים, ולכתחילה מבן שלושים יום עד בן שנה. שעיר: מבן שנה עד בן שנתיים. עגל, עגלה: מבן שמונה ימים, ולכתחילה מבן שלושים יום עד בן שנה. פר, פרה: מבן שנה ועד בן שלוש שנים. ^ה
בדיקת מומים	לפני הקרבת הקורבן בודקים אותו אם אין בו מום. ^ו
הקדשה	אחרי הבדיקה מקדישים את הקורבן לשלמים. ^ז
השקיה	משקים את הקורבן מים כדי שיהיה נח להפשיט את עורו. ^ח
תנופה	את שני הכבשים שמביאים בחג השבועות עם מנחת שתי הלחם, מניפים בעזרה במזרח המזבח. סדר התנופה: הכוהן נותן לחם אחד בצד הכבש הראשון ולחם שני בצד הכבש השני, מוליך ומביא לצפון, דרום, מזרח ומערב, מעלה ומוריד. ^ט
מקום השחיטה	שלמים שחיטתם בכל מקום בעזרה. שני הכבשים שמקריבים בחג השבועות שחיטתן בצפון המזבח. צפון המזבח מתחיל מהכותל הצפוני של העזרה עד כותל המזבח, ומכותל האולם עד הכותל המזרחי של העזרה. מידותיו של צפון העזרה הם שישים אמה וחצי על שבעים ושש אמה וחצי. ^י

^א רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א ה"ד, שלמי ציבור הם שני הכבשים הבאים עם מנחת שתי הלחם בשבועות.

^ב רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א ה"ד, ו.

^ג רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א ה"א.

^ד רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א ה"א, ה"טו.

^ה רמב"ם מעשה הקורבנות פ"א ה"יב, עיין בכסף משנה שם שנדרים ונדבות אפשר להקריב לכתחילה מהיום השמיני, ה"ד, עיין בכסף משנה שם.

^ו רמב"ם איסורי מזבח פ"א ה"א-ב.

^ז תורת כוהנים פרשתא ב ה"ד, מקדיש בפה, עבודת הקורבנות סימן קמז ס"ק יג.

^ח רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"ט בדין קורבן התמיד, לדעת הש"ך ביו"ד סימן לט ס"ק לב משקים כדי למנוע סירכות.

^ט רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"א, לחם משנה שם.

^י רמב"ם בית הבחירה פ"ה ה"טו-טז, מעשה הקורבנות פ"ה ה"ב-ד.

מעמידים את הקורבן כשפניו למערב ואחוריו למזרח. ^א	עמידת הקורבן
בקורבן שלמי יחיד הסומך עומד כשפניו למערב ואחוריו למזרח. ^ב	עמידת הסומך
בעל הקורבן מניח את שתי ידיו בין שתי קרניו של הקורבן וסומך בכל כוחו, לא יהיה דבר חוצץ בין ידיו לבין הבהמה. ^ג	סמיכה
הסומך אינו מתוודה אלא אומר דברי שבח. ^ד	דברי שבח
אין סמיכה בקורבן שלמים של: ציבור, אישה, עיוור, עבד, חרש, קטן, שליח הבעלים. ^ה	הקרבה בלי סמיכה
משכיבים את הבהמה על גבה. ^ו	הכנה לשחיטה
מחזיקים בידיים את ידיו ורגליו של הקורבן. ^ז	אחיזת הקורבן
השוחט עומד ובידו סכין מכלי שרת. ^ח	עמידת השוחט
השוחט צריך לחשוב בזמן השחיטה לשם שישה דברים: 1. לשם הזבח - לשם קורבן שלמים. 2. לשם הזובח - לשם בעל הקורבן. בקורבן כבשי מנחת שתי הלחם מכוון השוחט לשם הציבור. 3. שהזבח להשם ברוך הוא - לכבוד ה' יתברך. 4. שיקטירו לאישים - שכוונתו לשרוף את האימורים לגמרי על האש ולא רק לצלותם. 5. שהקטרתו לריח בלבד - שכוונתו להעלות את ריח שריפת האימורים מעל המזבח, ולא לצלותם בעזרה ואחר כך להעלותם על המזבח. 6. שריח זה נחת רוח לפני ה' - לעשות נחת רוח לה' בזה שנעשה רצונו. בזמן קבלת הדם, הולכתו וזריקתו, צריך הכוהן לחשוב רק לשם הזבח ולשם הזובח. נעשתה העבודה בלי מחשבה, הקורבן כשר. ^ט	מחשבת השוחט
השוחט צריך לשחוט בצורה כזו שכל הדם יתקבל במזרק, לכן השוחט אוחז את הקנה והושט בידו, ומוציאם עם הורידים לאווירו של המזרק ושוחט. ^י	השחיטה
בגמר השחיטה השוחט מגביה את הסכין שלא יפול דם מהסכין לתוך המזרק, ומקנחו בשפת המזרק מצידו החיצוני. ^{יא}	קינוח הסכין
הכוהן המקבל את הדם אוחז בידו הימנית את המזרק ומקבל את כל דם הנפש. אם הכוהן קיבל דם בכמות קטנה שיש בה כדי הזאה, כשר. ^{יב}	קבלת הדם
הכוהן מוליך בידו את הדם למזבח החיצוני, ונעמד כנגד קרן מזרחית צפונית של המזבח. ^{יג}	הולכה

^א רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"יד, הרמב"ם לא פירש אם אחורי הבהמה לצפון כמו בהעמדת הפר ביום כיפור, יומא לה: , או שהוא סובר כשיטת רש"י ביומא לו. שאחורי הבהמה למזרח.

^ב רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"יד.

^ג רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"ה, ה"יג-יד.

^ד רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ג ה"טו.

^ה רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ח, ט.

^ו רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"י.

^ז רמב"ם תמידין ומוספין פ"א ה"י, וכן הדין בשאר הקורבנות, תפארת ישראל תמיד פ"א מ"א, לדעת הרא"ש, הראב"ד, והמפרש לתמיד ל: , ס"מ עשין קצב, כופתים יד ורגל בכפיתה אחת ויד ורגל בכפיתה אחת.

^ח רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ז.

^ט רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"י-יא, אפשר לחשוב גם בלב, ליקוטי הלכות זבחים מו: , זבח תודה ד"ה לשם, לדעת הרמב"ם רק בזמן השחיטה צריך לכוון את שש הכוונות, לדעת התוספות בזבחים ב. ד"ה כל, צריך לכוון בכל העבודות.

^י רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ח.

^{יא} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ח.

^{יב} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ד ה"ח, הלכות ביאת המקדש פ"ה ה"יח.

^{יג} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ה ה"ו.

<p>הכוהן זורק מהדם שבמזרק זריקה אחת על קרן מזרחית צפונית של המזבח, בחציו התחתון, באופן שהדם יתפשט על הקיר המזרחי והצפוני של המזבח. אחרי כן הכוהן הולך לימינו, ונעמד מול הקרן המערבית דרומית של המזבח, וזורק את הדם באותו אופן שהדם יתפשט על הקיר המערבי והדרומי של המזבח. אם הכוהן נתן רק מתנה אחת, כיפר.^{כד}</p>	<p>זריקה</p>
<p>את שיירי הדם הכוהן שופך על היסוד הדרומי של המזבח.^{כה}</p>	<p>שיירי הדם</p>
<p>אחרי זריקת הדם מפשיטים את העור, אם הפשיטו את העור לפני זריקת הדם הקורבן לא נפסל. בקורבן כבשי מנחת שתי הלחם העור ניתן לכוהנים, ובקורבן שלמי יחיד העור ניתן לבעלים.^{כז}</p>	<p>הפשטת העור</p>
<p>אחרי הפשטת העור קורעים את בטן הבהמה ומוציאים את האימורים. האימורים הם: החלב שעל הקרב, החלב שעל הקיבה, שתי הכליות והחלב שעליהן, החלב שעל הכסלים, יותרת הכבד עם מעט מהכבד. בכבש מוסיפים את האליה עם חוליות מהשדרה עד מקום הכליות.^{כח}</p>	<p>האימורים</p>
<p>מנתחים את הבשר ומפרישים את החזה ואת שוק הימין. בשלמי נזיר מבשלים את שאר האיל בעזרת נשים ואחר כך מפרישים ממנו גם את הזרוע כשהיא בשלה.^{כט}</p>	<p>ניתוח</p>
<p>הכוהן נותן את החלבים על ידי הבעלים, ועליהם את החזה והשוק, ועליהם את שתי הכליות ויותרת הכבד, ובנזיר גם את הזרוע. בתודה ובאיל הנזיר, הכוהן נותן מעליהם אחד מעשרה מהלחמים הבאים עמהם. הכוהן מניח את ידיו מתחת ידי הבעלים, מוליך ומביא לצפון, דרום, מזרח, מערב, מעלה ומוריד. בקורבן הכבשים שמביאים בחג השבועות, הכוהן מניח על ידיו את שתי הלחם ובצידן את החזה והשוק של הכבשים, מוליך ומביא לצפון, דרום, מזרח, מערב, מעלה ומוריד.^ל</p>	<p>תנופה</p>
<p>מוליכים את האימורים לכבש המזבח, אפשר להוליך את האימורים כשהם בידו של הכוהן או בתוך כלי.^{לא}</p>	<p>הולכה</p>
<p>מולחים את האימורים מכל הצדדים כמו שמולחים בשר לצלי.^{לב}</p>	<p>מליחה</p>
<p>מעלים את האימורים לראש הכבש.^{לג}</p>	<p>העלאה</p>
<p>זורקים את האימורים על גבי האש.^{לד}</p>	<p>זריקה</p>
<p>הכוהנים, נשיהם, בניהם, בנותיהם ועבדיהם, אוכלים בכל קורבנות השלמים את החזה והשוק. בקורבן תודה: חזה ושוק, וארבע החלות שהונפו. באיל נזיר: חזה, שוק, הזרוע, ושתי החלות שהונפו. שאר הבשר מלבד האימורים, ושאר לחמי התודה ואיל הנזיר אוכלים הבעלים.</p>	<p>אכילה</p>

^{כד} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ה ה"ו, פסולי המוקדשין פי"ב ה"א.

^{כה} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ה ה"ו, בית הבחירה פי"ב ה"א.

^{כו} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ה ה"ח-יט, פסולי המוקדשין פ"יט ה"ט.

^{כז} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"א ה"יח, פי"ה ה"יח.

^{כח} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ט ה"ו, ט, תמידין ומוספין פי"ח ה"א.

^{כט} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ט ה"ו-ט, תמידין ומוספין פי"ח ה"א.

^ל רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ט ה"ד, פי"ז ה"א.

^{לא} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ט ה"א, איסורי מזבח פי"ה ה"א.

^{לב} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ט ה"א, בית הבחירה פי"ב ה"ג.

^{לג} רמב"ם מעשה הקורבנות פי"ט ה"א, בית הבחירה פי"ב ה"ג.

כל האוכלים צריכים להיות טהורים, והזכרים צריכים להיות נימולים.
הקורבן נאכל בכל ירושלים.
את בשר הכבשים שמקריבים בחג השבועות ומנחת שתי הלחם, אוכלים בעזרה כוהנים זכרים, כשהם נימולים וטהורים.^{לד}

צורת האכילה
את בשר השלמים אפשר לאכול בכל צורה של מאכל כגון: צלוי, שלוק או מבושל, ולתבל אותו בתבלין של חולין.^{לה}

זמן האכילה
זמן אכילת השלמים הוא ביום ההקרבה, בלילה שלאחריו, ובכל יום המחרת עד שקיעת החמה.

זמן אכילת הכבשים שמביאים בחג השבועות, קורבן תודה ואיל הנזיר: ביום ההקרבה ובלילה שאחריו עד חצות.^{לו}

נסכים
עם קורבן שלמים מביאים נסכים.^{לז}

לשאלות וביירוים נוספים בנושא הר הבית ניתן לכתוב למייל
haraayon.hayehudi444@gmail.com
או להתקשר לרב יהודה קרויזר שליט"א, ראש ישיבת "הרעיון היהודי".
המעוניינים להפיץ גליון זה או לקבלו באופן קבוע,
נא לפנות לטל': 02-5823540

^{לד} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ט ה"יא-יב, פ"י ה"ד, ה"ט, פ"יא ה"ה, רמב"ם תמידין ומוספין פ"ח ה"יא.
^{לה} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"י ה"י.
^{לז} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"י ה"ו-ז.
^{לז} רמב"ם מעשה הקורבנות פ"ב ה"ב.